

Binnen de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid hebben enkele fracties de behoefte enkele vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid naar aanleiding van de volgende brieven van de regering:

- De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, d.d. 10 mei 2016 over De aanbieding eindrapportage van het programma Overheidsdiensten van de Inspectie SZW (Kamerstuk 25 883, nr. 273)
- De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, d.d. 6 juni 2016 over De reactie op verzoek van het lid Tanamal, gedaan tijdens de Regeling van Werkzaamheden van 12 april 2016, over de grote gezondheidsschade die is opgelopen door werknemers van DuPont in Dordrecht sinds de laatste 30 jaar (Kamerstuk 25 883, nr. 275);
- De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, d.d. 7 juli 2016 over de Reactie op het verzoek van het lid Moors, gedaan tijdens de Regeling van Werkzaamheden van 9 juni 2016, over Het bericht «FNV hield asbestgeval Bakkersland Waalwijk bewust onder de pet» (Kamerstuk 25 834, nr. 114);
- De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, d.d. 25 september 2016 over De Integrale aanpak pesten (Kamerstuk 25 883, nr. 279);
- De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, d.d. 14 november 2016 over de Evaluatie Commissie Klachtenbehandeling Aanstellingskeuringen (Kamerstuk 28 172, nr. 10).

De voorzitter van de commissie,
Bosman

De adjunct-griffier van de commissie,
Van der Linden

Inhoudsopgave	blz.	
I	Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	2
	Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie	2
	Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdA-fractie	3
	Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie	4
II	Antwoord/Reactie van de Minister	4

I VRAGEN EN OPMERKINGEN VANUIT DE FRACTIES

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de punten die staan geagendeerd voor het overleg inzake Arbeidsomstandigheden op 14 december 2016 (2016A05185).

Net als de Minister hechten de leden van de VVD-fractie waarde aan veilig, gezond en eerlijk werk. De leden van de VVD-fractie zijn het met het standpunt van de Minister eens dat het van belang is om te benadrukken dat de naleving van wet- en regelgeving in de eerste plaats de verantwoordelijkheid is van werknemers en werkgevers. Het kabinet gaat uit van vertrouwen en geeft ruimte aan werknemers en werkgevers om daarover met elkaar afspraken te maken. De leden van de VVD-fractie zijn het hiermee eens. Daar waar werkgevers de regels bewust aan hun laars lappen en geen enkele zorg voor het veilig en gezond werken tonen, dient de Inspectie SZW wat de leden van de VVD-fractie betreft hard op te treden. Is de Minister het met de leden van de VVD-fractie eens dat de huidige wetgeving hier voldoende mogelijkheden toe biedt?

De Minister geeft daarnaast aan dat er wel grenzen zijn aan de capaciteit van het toezicht door de Inspectie SZW. Tijdens de begrotingsbehandeling van SZW hebben de leden van de VVD-fractie dan ook samen met de leden van de PvdA-fractie een motie ingediend om de capaciteit van de Inspectie SZW structureel uit te breiden. De leden van de VVD-fractie zouden graag vernemen hoe gemeten wordt of de Inspectie SZW al dan niet efficiënt werkt. Naar de mening van de leden van de VVD-fractie dient de Inspectie SZW zo veel mogelijk risicogestuurd te werk te gaan. In welke mate is dit het geval?

Met enige regelmaat verschijnen er berichten in de media over werkgevers die een loopje nemen met de veiligheid en gezondheid van hun werknemers. Werknemers willen er uiteraard op kunnen vertrouwen dat hun werkgever zorgt voor een veilige en gezonde werkomgeving; dat hun werkgever net zoveel belang hecht aan hun veiligheid en gezondheid als zichzelf. Voor verreweg de meeste werkgevers is dit gelukkig het geval. Vakbond FNV heeft volgens een uitzending van Zembla, uitgezonden op 8 juni 2016, meegewerkt aan het geheimhouden van problemen met asbest in ovens van broodfabrikant Bakkersland. In een vergadering van de sectorraad bakkerijen van de FNV zou gezegd zijn dat de kwestie niet naar buiten mocht worden gebracht. «Anders breekt de pleuris uit in de sector» aldus de FNV. De Minister heeft een reactie gestuurd op het verzoek van het lid Moors, gedaan tijdens de Regeling van Werkzaamheden op 9 juni 2016. De leden van de VVD-fractie danken de Minister voor deze reactie. In deze brief wordt echter uitsluitend ingegaan op het proces en niet op het verzwijgen van deze ernstige zaak door de FNV. Daarom bestaan hier bij de leden van de VVD-fractie nog enkele vragen over.

Kan de Minister bevestigen dat de FNV heeft meegewerkt aan geheimhouding van problemen met asbest? De FNV zou juist voor de veiligheid

van werknemers op moeten komen. Is de Minister het met de leden van de VVD-fractie eens dat het absurd is als de FNV een asbestgeval bewust onder de pet heeft gehouden en dit juist voor meer gevaarlijke situaties zorgt voor werkgever én werknemer? Welke maatregelen zijn genomen om dit in de toekomst te voorkomen?

Een directeur van de Inspectie SZW zei in de uitzending van Zembla dat de asbestovens veilig zijn en er daarom geen reden was voor verder onderzoek. Niettemin is er bij 45 bakkers asbestkanker geconstateerd. De rechter heeft uitgesproken dat de kanker van een van deze mensen te wijten is aan de asbestoven waar hij mee werkte. Het is essentieel dat mensen er op kunnen vertrouwen dat als de Inspectie SZW zegt dat de situatie veilig is, dit daadwerkelijk zo is. Wat Zembla meldde, leidt er toe dat mensen dit vertrouwen verliezen. Gezond en veilig werken is wat de leden van de VVD-fractie betreft gebaat bij een open cultuur, waarbij van fouten wordt geleerd en er niet onmiddellijk een afrekencultuur ontstaat. Graag een reactie van de Minister.

Één op de zes werknemers heeft last van ongewenste omgangsvormen, zoals pesten, discriminatie en seksuele intimidatie. Pesten leidt tot verminderde productiviteit en extra verzuim met financiële gevolgen. Is de Minister het met de leden van de VVD-fractie eens dat de aanpak van Psychosociale Arbeidsbelasting (PSA), zoals pesten is, primair de verantwoordelijkheid van werkgevers en werknemers is? De leden van de VVD-fractie zijn van mening dat er, ondanks dat pesten nergens thuishoort en al helemaal niet op de werkvloer, geen reden is voor extra regelgeving en al helemaal geen reden tot het opnemen van pesten in het Wetboek van Strafrecht. Daar waar sprake is van belediging, bedreiging, belaging, mishandeling, afpersing, dwang of discriminatie kan het Wetboek van Strafrecht nu immers al aanknopingspunten bieden tot strafrechtelijke vervolging. Voor het overige ligt het wat de leden van de VVD-fractie betreft met name bij werkgevers en werknemers om pesten te voorkomen. De rol van de overheid is daarbij niet meer dan stimulerend en informerend.

Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie hebben enkele vragen en opmerkingen voor de regering over de stukken die geagendeerd staan voor het schriftelijk overleg arbeidsomstandigheden.

Het jaarplan 2017 van de Inspectie SZW is door de Minister naar de Kamer gestuurd. Uit het bijgestelde jaarplan 2016 van de Inspectie SZW bleek eerder dat flexwerkers meer gevaar lopen voor bedrijfsongevallen. Kan de Minister nader ingaan op dit verband waar de PvdA-fractie al herhaaldelijk op gewezen heeft? In hoeverre heeft dit geleid tot een andere prioritering wat betreft de inzet van de inspectiecapaciteit in het jaarplan voor 2017 vergeleken met vorige jaren?

Uit de Eindrapportage Programma Overheidsdiensten 2011–2015 blijkt dat het percentage werknemers bij overheidsdiensten dat te maken krijgt met agressie-incidenten is gedaald van ongeveer 40 procent in 2012 tot 25 procent in 2014. Kan nader toegelicht worden waar deze afname het gevolg van is? Hoe kan ook het aantal zware incidenten teruggedrongen worden? Werknemers van overheidsdiensten hebben meer dan gemiddeld te maken met psychosociale overbelasting, oorzaken daarvan zijn agressie, werkdruk en posttraumatische ervaring. Welke maatregelen neemt het kabinet om de blootstelling van de genoemde werknemers hieraan te beperken en iets te doen aan deze oorzaken? Politie en gemeenten scoren slecht bij herinspecties. Hoe kan deze score verbeterd worden?

Wat betreft de schildersziekte heeft de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) bij de begrotingsbehandeling 2017 vorige week

aangegeven dat hij verkenning heeft aangesteld om te onderzoeken of de sector in overleg met werknemers en de stichting OPS zelf een regeling wil treffen voor slachtoffers. Wat is het tijdspad bij de verkenning en wanneer denkt de Minister dat de verkenning afgerond zal zijn? In hoeverre behoort het tot de mogelijkheden om wat betreft de schildersziekte te komen tot een oplossing vergelijkbaar met de asbestregeling? Hoe staat het overigens met de evaluatie van het stelsel asbestinventarisatie en verwijdering en de uitvoering van de motie Kerstens hierover? Onlangs is besloten om dit najaar de campagne tegen pesten op het werk door te zetten.

De leden van de PvdA-fractie zijn erg benieuwd naar de effecten van deze voorlichtingscampagne. Kan de Minister daar nader inzicht in verschaffen? In welke mate passen de getroffen maatregelen binnen de Europese Kaderovereenkomst over geweld en pesterijen op het werk, uit 2017? Is zero-tolerancebeleid in de aanpak van pesten op het werk, een geschikt middel? Om een extra impuls te geven aan de aanpak van de oorzaken van PSA komt er in 2017 een actieteam. Is er een mogelijkheid dat dit actieteam naast bedrijven en organisaties, ook slachtoffers gaat ondersteunen bij de aanpak van pesten?

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

Pesten op het werk heeft een grote impact op werknemers en kan zelfs leiden tot ziekte/burnout. Dit moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Werknemers moeten zich veilig kunnen voelen op het werk. De aanpak van pesten is primair de verantwoordelijkheid van werkgevers en werknemers, maar dat laat onverlet dat ook de overheid een taak heeft in het bestrijden hiervan. Het is dan ook positief dat de Minister pesten op het werk wil gaan aanpakken, zoals verwoord in de beleidsbrief «integrale aanpak pesten». Hierbij hebben de leden van de CDA-fractie nog een aantal vragen:

Biedt de huidige Arbowet naar het oordeel van de Minister voldoende handvatten om pesten op het werk tegen te gaan? Zo nee, overweegt de Minister dan voorstellen te doen om de Arbowet aan te passen? In hoeverre wordt er uitvoering gegeven aan de Europese kaderovereenkomst over geweld en pesterijen op het werk uit 2007?

Uit de quickscan die is gehouden blijkt dat niet alle werknemers momenteel bij iemand terecht kunnen wanneer zij geen expliciete klacht hebben, maar zich wel onveilig en ongemakkelijk voelen bij ongewenst gedrag van de leidinggevende. Tevens blijkt dat de kwaliteit van de vertrouwenspersonen verbeterd kan worden. De Minister geeft aan dat hij in overleg met sociale partners zal bezien of, en zo ja welke, aanvullende maatregelen nodig zijn om te bevorderen dat werknemers toegang hebben tot een laagdrempelige voorziening. Waar denkt de Minister dan aan?

II ANTWOORD/REACTIE VAN DE MINISTER